

74 rocznica bitwy pod Jaktorowem

W ostatnią niedzielę 30 września w miejscowości Budy Zosine w gminie Jaktorów zorganizowany został Piknik Wojskowo Historyczny, który towarzyszył oficjalnym uroczystościom z okazji 74 rocznicy bitwy partyzanckiego Zgrupowania AK Kampinos, która miała miejsce pod Jaktorowem w dniach 27 - 29 września 1944 roku.

Główne punkty oficjalnych uroczystości to msza polowa w której uczestniczyli weterani bitwy, Apel Poległych oraz złożenie wieńców na cmentarzu poległych bohaterów tej bitwy. Podsumowaniem był koncert pieśni patriotycznych.

Podobnie jak w latach ubiegłych dzięki współpracy z lokalnymi władzami, pasjonatami historii oraz zaangażowaniu i poparciem mieszkańców gminy Jaktorów i powiatu grodzkiego, przygotowany został Piknik Wojskowo Historyczny podczas którego zaprezentowano współczesne historyczne pojazdy wojskowe, sprzęt bojowy, broń wyposażenie. Dzięki obecności przedstawicieli kilkunastu jednostek podległych DGRSZ, a wydzielonych z 11 Dywizji Kawalerii Pancerniej, 16 Dywizji Zmechanizowanej, 2 Pułku Saperów, 9 Pułku Rozpoznawczego, Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych powstał prawdziwy obóz wojskowy. Licznie przybyłe rzesze mieszkańców mogły zobaczyć i dotknąć takiego sprzętu jak: KTO Rosomak, czołg Leopard 2A4, bojowy wóz piechoty BWP-1, samochód terenowy HMMWV, zestaw przeciwlotniczy ZU 23-2, samochód terenowy Honker Skorpion, quad Arctic Cat, broń strzelecka indywidualna i zespołowa, wyposażenie i oporządzenie, sprzęt obserwacyjny i rozpoznawczy, sprzęt inżynierjno-saperski.

W programie Pikniku Wojskowo Historycznego były także prezentacje pojazdów historycznych takich jak samochód pancerny wz. 34, historyczne ciężarówki wojskowe oraz pojazdy osobowo terenowe takie jak schwimmwagen, kettenkrad, motocykle wojskowe BMW oraz tak oryginalne konstrukcje jak Volvo BV 202 gąsienicowa amfibia-wszędołaz.

Jaktorowski hufiec ZHP jak co roku organizuje 3 dniowy ogólnopolski Rajd Harcerski „Szlakami Walk Zgrupowania AK Kampinos”,

Bitwa pod Jaktorowem była największą bitwą partyzancką podczas drugiej wojny światowej jaka rozegrała się po zachodniej stronie Wisły. Liczące ponad 2000 osób partyzanckie zgrupowanie AK Kampinos w ostatnich dniach września 1944 roku opuściło bezpieczne obozowiska w Puszczy Kampinoskiej i rozpoczęło marsz w rejon Gór Świętokrzyskich. Niemcy szybko odkryli tak duży oddział i starali się go związać walką, otoczyć i zniszczyć. Po kilku dniach marszu i licznych potyczkach i kontaktach bojowych w rejonie miejscowości Jaktorów w dniach 27-29 września 1944 roku doszło do decydującej bitwy z przeważającymi niemieckimi siłami. Do walki z partyzantami Niemcy zaangażowali artylerię, czołgi, lotnictwo, a nawet pociąg pancerny. Tragicznymi epizodami były mordy i egzekucje na mieszkańcach Bud Zosinych i okolicznych wiosek, podpalenia domostw i zabudowań. Polacy zmuszeni byli do walki na dwa fronty. Od przodu drogę zagradzał im pociąg pancerny uniemożliwiający przebiecie się przez tory kolejowe, z tyłu napierały jednostki zmechanizowane wspierane przez czołgi, artylerię i lotnictwo.

Od kilku lat w ramach obchodów rocznicowych realizowana jest także rekonstrukcja wybranych epizodów bitwy.

W tym roku odtworzyliśmy potyczkę oddziału partyzanckiego z niemieckimi oddziałami zmotoryzowanymi oraz walką z pociągiem pancernym i udane próby przebicia się części pododdziałów przez pierścień okrążenia. Przedstawiliśmy także tragedię mieszkańców wsi, pożary i podpalenia domostw, egzekucje na cywilach, brutalność okupanta.

Prócz sylwetek żołnierzy obydwu stron, po stronie niemieckiej prezentowano motocykle samochody terenowe, transportery gąsienicowe. Stronę polską - partyzantów Zgrupowanie AK Kampinos odtwarzały piesze i konne pododdziały z grup rekonstrukcyjnych

Tekst: Sławomir Abczyński
Zdjęcia: Jonasz Misiaszek-Przybyszewski